

Den norske kongearven ble ført videre denne dagen

Taler

Dag Terje Andersen

Dato

20 november 2012

Sted

Stortinget

Omstendigheter

Tale ved avdukingen av Anne Vistvens maleri av Kong Haralds edsavleggelse i Stortinget i 1991

1 Deres Majesteter, kjære alle sammen,

Kong Haralds edsavleggelse den 21. januar 1991 var et spesielt øyeblikk i historien. Den norske kongearven ble ført videre denne dagen. Landets 60.

5 regent, Kong Harald V, gjestet Stortinget for å sverge ed til forfatningen, slik Grunnloven bestemmer. Edsavleggelsen var dermed det første møtet mellom Kong Harald, som landets nye konge, og folkets valgte representanter.

10 Deres Majesteter, kjære alle sammen. Vi er samlet for å avduke et maleri som har denne historiske begivenheten som motiv.

Kvinnen bak verket er billedkunstner Anne Vistven. Hun vant en lukket konkurranse med tre andre billedkunstnere om å male bildet som skulle bli Stortingets gave til Kongeparet på deres 75-årsdager. Gaven ble overrakt
15 Kongeparet 31. mai i år. Maleriet vi skal avduke nå i dag, er et parallelt arbeid til denne gaven.

La oss dvele litt ved omstendighetene rundt edsavleggelsen. Det var vanskelige tider både ute og hjemme disse dagene i januar. Bomberegner i Gulfen utgjorde en
20 dyster ramme om den sorgen vår egen nasjon var rammet av. Siden Kong Olavs bortgang den 17. januar hadde Slottet vært omgitt av lys og blomster. Over hele landet ønsket innbyggerne å gi uttrykk for sin ærbødige takk og dypeste medfølelse med kongefamilien. I Stortinget var det stille. Alt arbeid var innstilt til etter Kong Olavs begravelse.

25

Når Kong Harald ankommer Stortinget denne vinterdagen, er det for å ta på seg en ny og livslang rolle. Det er en rolle han er pålagt av historien og av

Grunnloven, og som han har vært forberedt på siden barndommen.

30

Ved hans side er Dronning Sonja. For første gang er en dronning til stede under edsavleggelsen, sammen med Kongen selv.

35

Selve edsavleggelsen var et ladet øyeblikk. Journalist Hanne Gamnes skrev dagen etter følgende linjer i Aftenposten: «Nasjonens pulsslag slo i stortingssalen i går. I ærbødig høytid stod Rikets historie risset i folkevalgte ansikter. Haraldseden ble avlagt for en nasjon i sørgeflor. I går stod han frem for alt folket som deres konge.»

40

Det var et tungt ansvar som ble pålagt vårt kongepar ved edsavleggelsen i 1991. Vi som har fulgt Kongens og Dronningens gjerninger i alle disse 21 årene vet at Kongeparet har fylt dette ansvaret på aller beste måte. Vi har et kongepar som er til stede i folks hverdag. De har gledet seg sammen med sitt folk ved både små og store begivenheter, og de har stått sammen med oss i nasjonens opprivende og

45

Anne Vistvens maleri vil få sin endelige plassering like her borte. Det skal henge ved siden av billedkunstner Harald Dahls maleri av Kong Haakons edsavleggelse den 27. november 1905.

50

Mange av oss stortingsrepresentanter går forbi dette stedet nesten daglig. Jeg håper og tror Anne Vistvens maleri vil minne oss om denne spesielle begivenheten i norsk historie, og at de to edsavleggelsesmaleriene sammen kan fungere som symboler på de tette og gode båndene mellom Stortinget og

55

Deres Majesteter, kjære alle sammen. Det er med glede jeg avduker Anne Vistvens maleri av Kong Harald V edsavleggelse i Stortinget den 21. januar 1991.

60

Kilde

www.stortinget.no

Emner

Avduking, Kongen, Monarki

65

URI

70

75

80

85

90

95

100

105